

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1808/22-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Dolní Hbity, okres Příbram
Sídlo	262 62 Dolní Hbity 44
E-mail	reditelskoly.zsdolnihbity@seznam.cz
IČO	71 006 575
Identifikátor	600 054 438
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ondřej Buralt
Zřizovatel	obec Dolní Hbity
Inspekční činnost na místě	Dolní Hbity 44 a 66
Termín inspekční činnosti	27., 29. a 30. 9. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů, jejich naplňování podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „škola“) poskytuje předškolní, základní a zájmové vzdělávání. Vykonává činnost mateřské školy (MŠ), základní školy (dále ZŠ) a školní družiny (dále „družina“). Stravování je zajištěno ve školní jídelně a výdejně.

Vzdělávání je poskytováno na dvou místech. MŠ je umístěna v samostatné budově (její součástí je školní jídelna-výdejna). Pro pobyt dětí venku má k dispozici vlastní školní zahradu. Její provoz je celodenní. Může se v ní vzdělávat nejvýše 45 dětí. Ty jsou rozdělovány do dvou tříd podle věku. K termínu inspekce se v MŠ vzdělávalo 41 dětí, z toho 13 povinně. Tři z nich měly povolený odklad povinné školní docházky, jednomu byla, na základě doporučení školského poradenského zařízení, poskytována podpůrná opatření. Děti jsou vzdělávány podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV).

K 30. září 2022 bylo v devíti ročnících poskytováno základní vzdělávání 114 žákům (63% naplněnost), z toho pět žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, jeden žák je vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu, jeden žák je vzdáván v zahraničí.

Družina má ve dvou oddělení 56 účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastník“), naplněnost je 80%. Zájmová činnost je realizována v ranních a odpoledních hodinách podle ŠVP pro družinu „Škola poznání a přátelství“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od předešlé inspekční činnosti v roce 2015 došlo ke změně na pozici ředitele školy a změně na pozici zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání. Nový ředitel má zpracovanou reálnou koncepci rozvoje školy, sdílenou pracovníky školy, kterou se mu většinou daří naplňovat zejména v oblasti sociálního klimatu školy a jejího postavení v obci. Cíle korespondují s cíli stanovenými ve vzdělávacích programech. Kontrolní a evaluační systém je v dokumentu obecně nastaven, z inspekčního zjišťování však vyplynulo, že je málo účinný. Nedostatky byly zjištěny v nastavení pravidel ve vnitřním řádu družiny a školním řádu MŠ, v obsahu ŠVP PV, nebyly dostatečně respektovány některé právní předpisy při vzdělávání.

Pedagogický sbor tvoří 13 učitelů ZŠ, dvě vychovatelky družiny, čtyři učitelky MŠ a jedna asistentka pedagoga tamtéž (došlo k převážné obměně pedagogů v MŠ). Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je vhodně nastaven zejména k doplnění kvalifikačních předpokladů dvou učitelů ZŠ, výchovného poradce a metodika prevence. Chybí zaměření na vzdělávání pedagogů v oblasti hodnocení dětí a tvorby portfolia dítěte. Ředitel prokázal snahu získat do týmu kvalifikované pedagogické pracovníky. Ředitel školy vykonává činnost metodika environmentální výchovy, zřídil školní poradenské pracoviště poskytující podporu pedagogům a zákonným zástupcům. Příležitostí ke zlepšení je vyšší míra metodické podpory a důsledná realizace doporučených podpůrných opatření v ZŠ.

Ředitel zřídil pedagogickou radu, samostatně také pro MŠ. V případě potřeby jsou organizovány operativní schůzky, vnitřní komunikační systém je založen především na osobním předávání informací. Metodické sdružení pro 2. stupeň zajišťuje přenos poznatků ze vzdělávacích akcí, přispívá k metodické osvětě mezi pedagogy a mj. jim poskytuje podporu pro realizaci čtenářské gramotnosti ve škole. Příležitost ke zlepšení má škola v efektivním zapojení zaměstnanců do vlastního hodnocení školy.

Bezpečnostní pravidla jsou zakotvena ve vnitřních směrnících, se kterými jsou seznámeni účastníci vzdělávání v ZŠ, MŠ i družině. Počet úrazů je nízký, přesto oblast bezpečnosti vyžaduje zlepšení. Budova MŠ (v době ranního scházení a odpoledního rozcházení dětí nebyla zabezpečena proti vstupu cizích osob). Ředitel k tomuto riziku přijal opatření.

Škola využívá ke zlepšení podmínek vzdělávání všechny dostupné zdroje. Díky zřizovateli vznikly nové prostory v budově ZŠ, kde byly zřízeny nové učebny a odborné pracovny pro

2. stupeň základní školy, přístavbou družiny se rozšířily její prostory. Zřizovatel financuje rovněž zájmové kroužky v ZŠ.

Ve třídách MŠ i ZŠ je podnětné prostředí pro vzdělávání. Škála hraček a didaktických pomůcek je rozmanitá, děti v MŠ k nim mají převážně volný přístup. Materiální podmínky pro naplňování záměrů vzdělávacích programů se od poslední inspekce zlepšily. Nové vybavení na školní zahradě vhodně přispělo k rozšíření možností realizovat vzdělávací aktivity venku.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání probíhalo v souladu s cíli stanovenými v ŠVP PV. Vzdělávací nabídka byla rozmanitá a účinně napomáhala k všestrannému rozvoji osobnosti dětí. Pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami bylo v MŠ zajištěno poskytování podpůrných opatření v rozsahu podle doporučení školského poradenského zařízení. Do sledovaného programu byly zařazeny aktivity pohybové, pěvecké a hudební, pracovní, k rozvoji myšlení, řeči, početních dovedností, jemné motoriky atd., systematicky byla podporována samostatnost dětí v sebeobsluze nebo při manipulaci s různým náčiním. Aktuálně byl vzdělávací blok vhodně doplněn o téma vztahující se k založení MŠ v obci. Učitelky přiměřenou formou seznamovaly děti s její historií a zapojovaly je do přípravy oslav. Účinně tak přispívaly k rozvoji sociálních kompetencí dětí a jejich pozitivního vztahu k obci.

Cíle hodin hospitovaných v ZŠ správně korespondovaly se školním vzdělávacím programem. Vyučující na prvním stupni volily vhodné metody práce, všichni žáci byli ke své činnosti dodatečně motivováni, což vedlo k jejich aktivnímu se zapojení do výuky. Ta byla aktivně podpořena audiovizuální technikou, dále pak běžnými pomůckami, tabulí a pracovními sešity a kartičkami. Příkladná byla výuka anglického jazyka na 1. stupni, kdy vyučující ve většině času hovořila s žáky anglicky, k procvičování jazyka využila zejména prvky hudební výchovy a názornosti při vyvozování nové látky. Vedla žáky k nácviiku dialogu při práci ve dvojicích. Výuka anglického jazyka na 2. stupni postrádala dynamičnost a aktivní přístup žáků. Všechny učitelky však přistupovaly k žákům s respektem, měly k nim kladný vztah. Hodiny byly zakončeny hodnocením pedagoga a sebereflexí všech žáků. Informace o výsledcích vzdělávání dokladují práce, které jsou shromažďovány v žákovských portfoliích. Při výuce informatiky si žáci osvojovali pracovní kompetence při vyhledávání informací na internetu. Prokázali, že se umějí správně orientovat v této oblasti a využívat získané poznatky pro splnění zadaného úkolu. Vyučující důsledně uplatňovala individuální přístup, v případě potřeby žákům poskytovala vhodnou podporu. Předností všech hospitovaných hodin českého jazyka, dějepisu, výchovy k občanství a výtvarné výchovy bylo velmi pozitivní pracovní klima a atmosféra důvěry mezi všemi účastníky vzdělávání. Pedagogové na žáky kladli přiměřené a srozumitelné požadavky, respektovali jejich individuální tempo. Hodiny v předmětech český jazyk a výchova k občanství zohledňovaly znalosti a zkušenosti žáků. K pozitivům patřila kvalitní motivace a průběžné poskytování zpětné vazby od vyučujících. Žáci byli vhodně vedeni k rozvíjení logického a kritického myšlení, komunikativních a sociálních kompetencí. Výsledky své činnosti dokázali správně hodnotit a vhodně prezentovat před spolužáky. Účelně byla využita skupinová či samostatná práce, činnosti ve dvojicích, ale i frontální forma výuky s aktivním zapojením žáků. Čtenářské dovednosti žáků jsou účelně podporovány realizací čtenářských dílen, školních projektů, zapojením do soutěží, návštěvami městské knihovny v Příbrami či divadelních představení, využíváním knižního fondu školní knihovny a čtenářských koutků, vedením čtenářských portfolií a deníků, činností kroužku Čtenářský klub aj.

Při výuce dějepisu nebyla efektivně realizována týmová aktivita zaměřená na získávání nových poznatků. Vhodně však bylo uplatněno procvičování učiva prostřednictvím práce žáků na počítači. Během výtvarné výchovy měli žáci možnost rozvinout svoji fantazii, pracovali se zájmem. Hodiny přírodovědných předmětů vhodně využívaly pestré metody práce. Žáci byli účinně motivováni, pracovali se zájmem a od vyučujících dostávali zpětnou vazbu umožňující další učení. Vhodně byla využita výpočetní technika, podporováno bylo také čtení s porozuměním a práce s informací. Žáci dobře využívali zkušenosti z praktického života. V části hospitovaných hodin byl žáky vhodně zhodnocen průběh výuky a dosažení vzdělávacího cíle.

Družina nabízí účastníkům pestrou a hravou činnost, vede je ke smysluplnému využívání volného času. Během hospitovaných činností uplatňovaly vychovatelky k účastníkům vstřícný a respektující přístup. Nabízely jim aktivity, které posilovaly jejich pozitivní sebepojetí a sebevědomí. Zájmové vzdělávání bylo realizováno pomocí organizovaných i spontánních činností, při kterých účastníci rozvíjeli zejména své pohybové dovednosti, komunikativní, sociální i pracovní kompetence.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky MŠ sledují rozvoj osobnostních pokroků dětí stanovených v ŠVP PV. Výsledky svých zjištění zaznamenávají do strukturovaných formulářů, k hodnocení dětí účelně využívají také jejich kreseb, kterými záznamy vhodně doplňují. Pro děti s odkladem školní docházky zpracovávají plány k jejich individuální podpoře. Při jejich sestavení vycházely ze závěrů odborníků při posouzení rozvoje dítěte ve školském poradenském zařízení. Systematické vyhodnocování naplňování těchto plánů a účinnosti stanovených opatření však ze záznamů patrné není. V ostatních formulářích většinou chybí bližší specifikace individuálních potřeb jednotlivců a stanovení konkrétních opatření k jejich podpoře. To snižuje funkčnost záznamů pro poskytování systematické intervence v problémových oblastech nebo efektivní podpory zájmu a nadání dětí. V této oblasti má MŠ příležitost k rozvoji. K přípravě dětí na bezproblémový přechod do základní školy účinně přispívá spolupráce s dalšími odborníky, popř. pořádání setkání zákonných zástupců s nimi s možností konzultací. K přípravě dětí na roli budoucího školáka a jejich adaptaci na nové prostředí vhodně napomáhá také spolupráce pedagogů MŠ a ZŠ v rámci subjektu. Přínosem pro poradenský servis školy a podporu správného rozvoje řeči u dětí je, že tři učitelky získaly odborné dovednosti v oblasti logopedické prevence, které aktivně využívají při vzdělávání dětí. Navázání užší spolupráce se zákonnými zástupci podporuje MŠ pořádáním společných akcí pro rodiče a děti s tvořivými dílnami, oslav různých svátků apod. V případě potřeby jsou organizovány individuální konzultace.

Škola výsledky vzdělávání žáků sleduje a projednává v pedagogické radě. Zdrojem jsou zejména informace od učitelů, z hospitační činnosti, průběžného a pololetního hodnocení. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni. V průběhu inspekční činnosti žáci prokazovali věku odpovídající sociální kompetence, které ve škole účinně podporuje pozitivní sociální klima. Vývoj vzdělávání žáků je sledován v žakovských pracích i prostřednictvím realizovaných školních akcí a projektů. V uplynulém školním roce všichni žáci prospěli, žádný neměl sníženou známku z chování. Úspěšnost absolventů je sledována neformálním způsobem (setkávání, sociální síť). Opatření proti rizikovému chování žáků jsou většinou účinná.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání v družině odpovídají cílům stanoveným ve vzdělávacím programu i jejich individuálním schopnostem. Chování účastníků, jejich úspěšnost při vzdělávání i aktivity jsou cíleně sledovány a projednávány s vedením školy.

Závěry

Vývoj školy

- Od předešlé inspekční činnosti v roce 2015 došlo ke změně na pozici ředitele školy.
- Část nedostatků zjištěných předchozí inspekční činností byla odstraněna, byla zjištěna rizika v účinnosti kontrolního systému školy.
- Došlo ke změně na pozici zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání.
- Pedagogický tým v mateřské škole se převážně obměnil, jeho plná odborná kvalifikovanost zůstala zachována.
- Navýšil se počet učitelek v mateřské škole a v souvislosti se vzděláváním dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami byla zřízena funkce asistenta pedagoga.
- Zlepšily se materiální podmínky pro předškolní i základní vzdělávání. Nové vybavení školní zahrady účelně rozšířilo možnosti jejího využívání při vzdělávání dětí.

Silné stránky

- Vstřícné a respektující sociální prostředí a účinná podpora pozitivních vztahů mezi dětmi má příznivý vliv na vzdělávací proces a personální dovednosti dětí.
- Pedagogičtí pracovníci se cíleně a zdařile zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj účastníků vzdělávání, což se pozitivně projevuje při vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní a evaluační systém je málo účinný, efektivně nepřispívá k identifikaci rizik. Nedostatky byly zjištěny v nastavení pravidel pro vzdělávání a při aplikaci právních předpisů do praxe. Škola nemá nastaven systém zjišťování úrovně výsledků vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontroly a vlastního hodnocení činnosti školy, nastavit jasná kritéria k identifikaci rizik pro naplňování stanovených záměrů. Efektivně zapojit do této činnosti všechny zaměstnance, společně konkretizovat závěry a opatření k dalšímu rozvoji.
- Přijmout a realizovat opatření ke změnám v režimu dne mateřské školy ke zlepšení podmínek pro naplňování vzdělávacích cílů.
- Začlenit plánovitě téma hodnocení dětí a tvorby portfolia dítěte do dalšího vzdělávání pedagogů. Na základě získaných poznatků dopracovat pedagogickou diagnostiku v mateřské škole v ucelený systém s aktivním zapojením dětí.
- Vytvořit systém hodnocení úrovně výsledků vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Informace o škole (sběr dat, webové stránky, inspekční zpráva ČŠIS-907/15-S, výpis z rejstříku škol a školských zařízení)
2. Zřizovací listina z 18. 10. 2002 včetně dodatků
3. Jmenovací listina na pracovní místo ředitele příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Dolní Hbity, okres Příbram účinná od 1. 8. 2015
4. Dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví – revizní kontrolní zprávy tělocvičného nářadí a elektrických spotřebičů včetně revizní platné ve školním roce 2022/2023, kniha úrazů zavedená k 22. 3. 2017 (ZŠ), kniha úrazů zavedená k 12. 2. 2019 (MŠ), rozpis dohledů za školní rok 2022/2023
5. Ekonomická dokumentace – závazné ukazatele 2021 a 2022, Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2021, Výsledovka 2021
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně stanovení přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2022/2023, plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
7. Povolení výjimky z průměrného počtu žáků ve třídě Základní školy a Mateřské školy Dolní Hbity, okres Příbram, školní rok 2022/2023, čj. 0732/2022 DH, z 2. 8. 2022
8. Povolení výjimky z počtu dětí pro jednu třídu mateřské školy při ZŠ a MŠ Dolní Hbity, okres Příbram, školní rok 2022/2023, čj. 073/2022 DH z 2. 8. 2022
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, čj. 184/2017, účinný ve školním roce 2022/2023, včetně třídních vzdělávacích plánů
10. Školní řády mateřské a základní školy, vnitřní řád školní družiny, účinné ve školním roce 2022/2023
11. Třídní knihy MŠ, ZŠ a přehledy výchovně vzdělávací práce družiny, školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce – vzorek
12. Záznamy z pedagogické rady MŠ a ZŠ, školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekce
13. Dokumentace vztahující se k řízení a hodnocení MŠ (záznamy z hospitací, záznamy z metodického sdružení, rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelek)
14. Pedagogická diagnostika dětí vzdělávajících se v MŠ k termínu inspekce
15. Matrika školy k datu inspekční činnosti, doklady o přijímání ke vzdělávání, vzorek
16. Dokumentace školního poradenského pracoviště k datu inspekční činnosti
17. Práce žáků k datu inspekční činnosti – vzorek
18. Záznamy z jednání metodického sdružení 2. stupně, školní rok 2022/2023
19. ŠVP pro školní družinu „Škola poznání a přátelství“, platnost od 30. 6. 2007
20. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola poznání a přátelství“ čj. 155/13 ze dne 1. 6. 2013
21. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního
týmu

V. Ritz-Radlinská Scherlingová v. r.

Mgr. Miroslava Březinová, školní
inspektorka

Miroslava Březinová v. r.

Mgr. Dana Macková, školní inspektorka

Dana Macková v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní
pracovnice

Hana Borůvková v. r.

Mgr. Ivana Ullmannová, přizvaná osoba –
odborník na základní vzdělávání a řízení
školy

Ivana Ullmannová v. r.

V Praze 25. 11. 2022